

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2020 r.

28.12.2020 r.

Spadek liczby przekroczeń granicy Polski w III kwartale 2020 r. w porównaniu z III kwartałem 2019 r.

W III kwartale 2020 r. odnotowano spadek ruchu granicznego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku – cudzoziemców o 38,5%, Polaków o 34,1%.

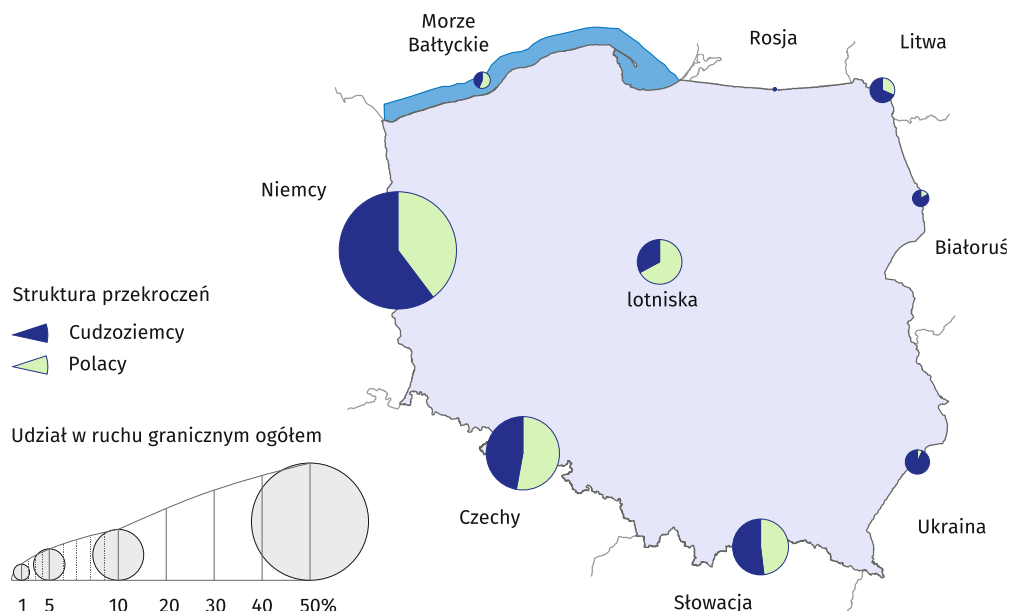
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były mniejsze niż w III kwartale 2019 r. odpowiednio o 46,6% i 42,6%.

Ruch graniczny

Liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 56,2 mln osób, z tego 31,2 mln dotyczyło cudzoziemców i 25,0 mln Polaków. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 55,5%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 44,5%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 32,5 mln. W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była większa o 94,8% (cudzoziemców o 87,1%, a Polaków o 105,3%).

W III kwartale 2020 r. 87,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE); 7,8% granicy na lotniskach; 3,7% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej i 1,0% morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w III kwartale 2020 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej, największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (56,4%), następnie z Czechami (23,4%), Słowacją (12,9%), Litwą (3,2%), Ukrainą (2,9%), Białorusią (1,1%) i Rosją (0,1%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (93,5%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (82,0%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (74,5%).

Liczba przekroczeń granicy Polski, zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków była mniejsza niż w III kwartale 2019 r., a znacznie większa niż w II kwartale 2020 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w III kwartale 2020 r. ukształtowała się na poziomie 7,0 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 4,7 mld zł. Było to odpowiednio o 46,6% i 42,6% mniej niż przed rokiem. Natomiast w stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były większe odpowiednio o 113,4% i o 191,4%.

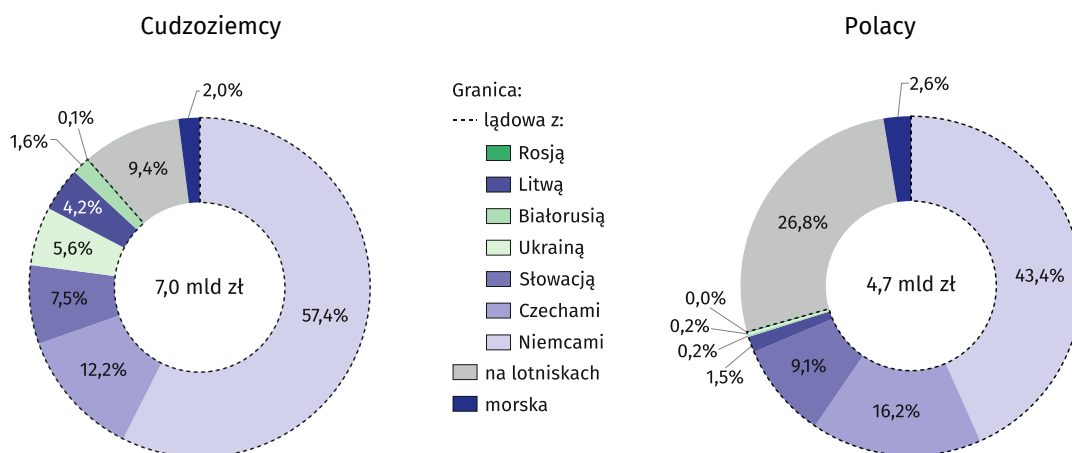
Z ogółu wydatków cudzoziemców zrealizowanych w Polsce 81,2% przypadło na osoby przekraczające wewnętrzną granicę lądową Unii Europejskiej na terenie Polski, 9,4% – granicę na lotniskach, 7,3% – zewnętrzną granicę lądową UE i 2,0% – morską. W przypadku wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski struktura kształtowała się odpowiednio: 70,1%, 26,8%, 0,5%, i 2,6%.

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w III kwartale 2020 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (64,8%), następnie Czechami (13,7%), Słowacją (8,4%), z Ukrainą (6,3%), Litwą (4,8%), Białorusią (1,9%), i Rosją (0,1%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (61,5% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski), następnie z Czechami (22,9%), Słowacją (12,8%), Litwą (2,1%), Białorusią i Ukrainą (po 0,3%) oraz Rosją (0,03%).

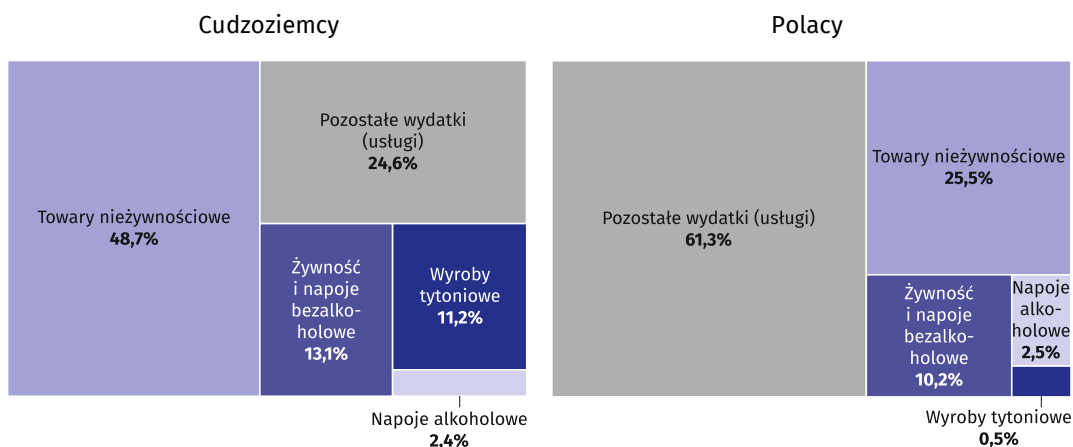
Wartości towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą, były mniejsze niż w III kwartale 2019 r., a w stosunku do II kwartału 2020 r. znacznie większe

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2020 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyci 76,1% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe 14,7%, a na pozostałe wydatki (usługi) 8,9%.

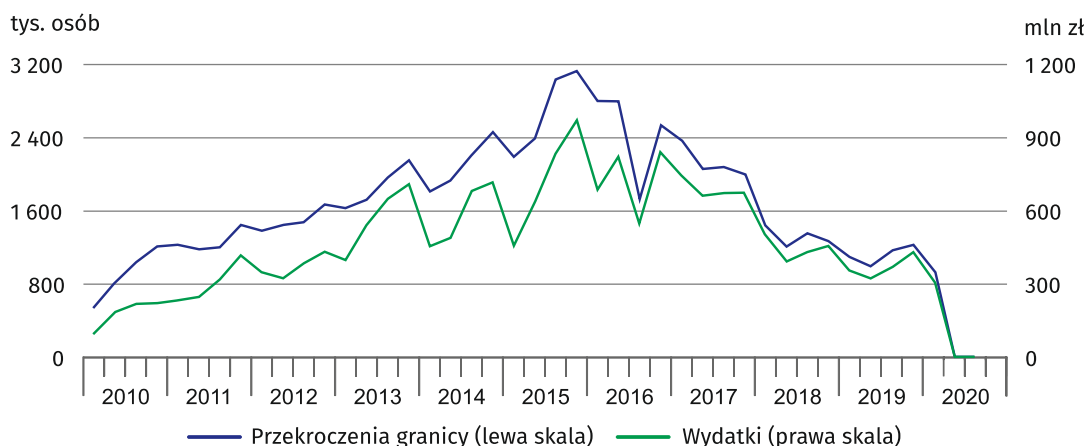
Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w III kwartale 2020 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość - 53,0% wydatkowanych za granicą środków przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczyli 20,7%, a na żywność i napoje bezalkoholowe 9,6%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w III kwartale 2020 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyli na towary nieżywnościowe - 49,8%. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) - 21,0% oraz żywność i napoje bezalkoholowe - 13,2%. Z kolei, w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę dominowały pozostałe wydatki (usługi) - 53,3%, towary nieżywnościowe stanowiły 31,0%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyli 12,1% swoich wydatków.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

W ramach małego ruchu granicznego (MRG) lądową granicę Polski z Ukrainą przekroczyło 20 cudzoziemców (w III kwartale 2019 r. 1,2 mln)

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2020 roku

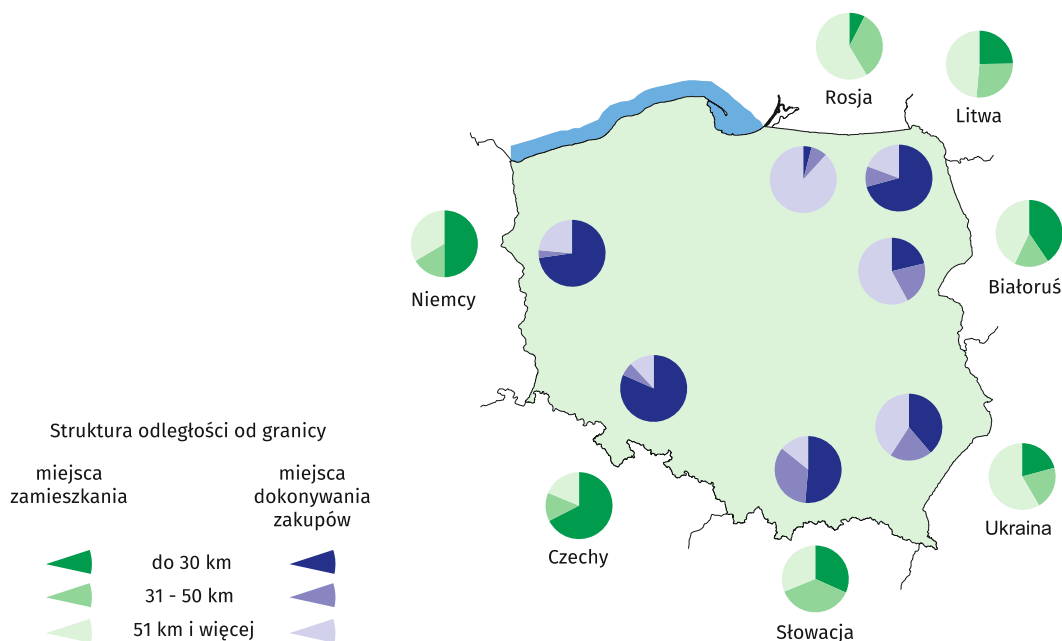
Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	tys. osób	III kw. 2019 =100	tys. osób	III kw. 2019 =100	mln zł	III kw. 2019 =100	mln zł	III kw. 2019 =100	zł	III kw. 2019 =100	zł	III kw. 2019 =100
OGÓŁEM	31219,2	61,5	24982,4	65,9	6981,2	53,4	4651,2	57,4	460	87,8	370	85,0
lądowa	29533,2	66,1	21721,9	75,0	6182,0	59,1	3283,5	71,2	429	90,7	297	92,8
zewnętrzna UE	1890,1	22,3	198,9	16,5	511,1	17,3	21,6	14,7	550	79,4	219	89,3
z: Rosją	37,7	5,7	5,8	1,9	8,1	5,1	1,1	2,0	438	89,6	365	103,9
Białorusią	455,7	20,6	93,7	32,7	114,8	17,7	9,3	34,2	471	82,5	201	105,0
Ukrainą	1396,6	24,9	99,3	16,3	388,3	18,1	11,2	17,0	582	75,9	226	104,5
wewnętrzna UE	27643,1	76,3	21523,0	77,5	5670,8	75,4	3261,8	73,1	421	99,9	298	92,1
z: Litwą	1129,3	66,8	519,9	77,1	295,4	65,2	70,0	58,9	524	96,0	256	80,3
Słowacją	3427,1	59,5	3173,7	67,6	520,9	59,3	421,1	61,9	311	101,7	268	90,6
Czechami	5647,6	69,9	6336,9	69,3	850,0	67,7	751,6	57,0	313	98,1	234	80,3
Niemcami	17439,2	84,3	11492,6	86,7	4004,6	81,2	2019,1	86,0	470	97,3	343	96,3
morska	246,0	72,1	319,6	79,8	141,8	76,0	119,0	70,7	1 125	107,4	739	89,9
na lotniskach	1440,0	25,0	2940,9	34,3	657,4	27,1	1248,7	37,6	990	110,9	906	110,1

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w III kwartale 2020 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 67,6% cudzoziemców i 68,7% Polaków, przy czym 48,6% cudzoziemców i 56,6% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

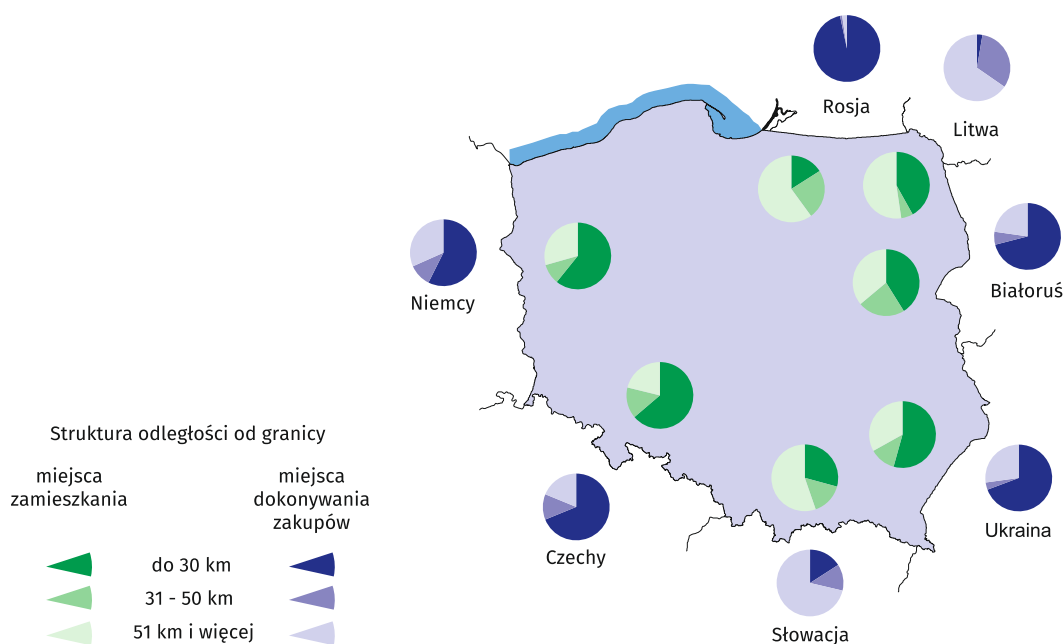
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w III kwartale 2020 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 45,6% cudzoziemców oraz 64,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 69,1% i 68,7%.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w III kwartale 2020 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 53,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 80,0%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 75,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej 65,3%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej również w III kwartale 2020 r., z uwagi na stan pandemii, nie było realizowane w terenie przez ankieterów statystycznych. Wyniki badania opracowano z wykorzystaniem innych źródeł danych m.in. administracyjnych i pozaadministracyjnych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Z uwagi na stan pandemii badanie w gospodarstwach domowych od II kwartału 2020 r., prowadzone jest przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu pandemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435) z późn. zm., od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskazniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)